



Městský úřad Ostrov
odbor majetkové správy



Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne 10. 9. 2016

Městský úřad Ostrov

Váš dopis/ze dne

Naše značka
OMS/20625/16

Vyřizuje

Bc. Monika Toušová mtousova@ostrov.cz

Město Ostrov
odbor majetkové správy
Jáchymovská 1
363 01 Ostrov

Odesláno dne:

24. 08. 2016

USZSL:

Linka
913

Dne
24. 8. 2016

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Ostrov, odbor majetkové správy (dále jen „Městský úřad“), pověřený výkonem státní správy na úseku státní památkové péče dle § 29, odst. 2, písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších změn (dále jen zákona o státní památkové péči), projednal žádost Města Ostrov, IČO 00254843, Jáchymovská 1, 363 01 Ostrov, podanou prostřednictvím odboru majetkové správy ze dne 18. 7. 2016 ve věci vydání závazného stanoviska výkonného orgánu státní památkové péče k: *Restaurování dvou kamenných čuček na vstupní bráně hřbitovní zdi v Karlovarské ul. v areálu kostela sv. Jakuba Většího na p.p.č. 1704 a 1706 v k. ú. Ostrov – nemovitá kulturní památka evidovaná ÚSKP ČR pod rej. č. 41972/4-971, která se nachází v památkové zóně města Ostrov, prohlášené vyhláškou MK ČR č. 476/1992 Sb. ze dne 10.9.1992, dle předložené žádosti a průzkumu a koncepce restaurátorského zásahu „Kamenné čučky-ohradní zeď vstupu na hřbitov u kostela sv. Jakuba Většího v Ostrově nad Ohří v Karlovarské ulici“ vypracované Vojtěchem Míčou akad.soch., RE s.r.o., Mánesova 1643/92, 120 00 Praha 2, datum: 7. 7. 2016 a po shromáždění veškerých dostupných podkladů vydává výkonný orgán státní památkové péče dle ustanovení § 14 odstavce 1 téhož zákona toto*

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

k: *Restaurování dvou kamenných čuček na vstupní bráně hřbitovní zdi v Karlovarské ul. v areálu kostela sv. Jakuba Většího na p.p.č. 1704 a 1706 v k. ú. Ostrov – nemovitá kulturní památka evidovaná ÚSKP ČR pod rej. č. 41972/4-971, která se nachází v památkové zóně města Ostrov, prohlášené vyhláškou MK ČR č. 476/1992 Sb. ze dne 10.9.1992, dle předložené žádosti a průzkumu a koncepce restaurátorského zásahu „Kamenné čučky-ohradní zeď vstupu na hřbitov u kostela sv. Jakuba Většího v Ostrově nad Ohří v Karlovarské ulici“ vypracované Vojtěchem Míčou akad.soch., RE s.r.o., Mánesova 1643/92, 120 00 Praha 2, datum: 7. 7. 2016. Restaurování je podle § 10 odst. 3 vyhlášky č. 66/1988 Sb. Ministerstva kultury České republiky, kterou se provádí zákon č. 20/87 Sb., z hlediska státní památkové péče **přípustné při dodržení následujících podmínek:***

Rozsah:

Dle předloženého restaurátorského záměru by měla mít obnova poškozených kamenných prvků za cíl plastickou rekonstrukci, očištění, konsolidaci, vytmelení a doplnění chybějících částí. Restaurátorské práce by měly probíhat v jednotlivých etapách:

- Základní restaurátorský průzkum stavu a statiky prvků pro upřesnění dalších zásahů.

- Zajištění stávajícího stavu, stability a soudržnosti – provedení předběžné konsolidace nehydrofobním organo-křemičitým zpevňovačem, případné zajištění problémových dílů tmelom.
- V případě nutnosti demontáž a znovu osazení částí plastické výzdoby, případně jejich nahrazení. Spleení odpadlých částí památky (lepidlo na bázi epoxidových pryskyřic a za pomoci nerezových čepů a kotev), stabilizace podloží a znovu osazení na původní místo.
- Mechanické a chemické odstranění povrchových nečistot, nepůvodních nátěrů, krust a kámen poškozující zeleně (očištění a omytí vodou, pára, vhodná změkčovadla, zábaly, biocidní úprava – koncentrace bude volena podle stupně napadení).
- V případě nutnosti odsolení (s ohledem na stav díla a charakter použitého materiálu se nepředpokládá provádění těchto prací), (buničinný zábal Arbocel) především v problémových partiích výzdoby, kde s ohledem k na mechaniku materiálu nejvíce hrozí úbytek původní hmoty).
- Odstranění nevyhovujících nepůvodních tmelů a nepůvodních, kámen poškozujících kovových prvků. Tam, kde je to možné, nahrazení nevhodných čepů za nerezové. Vysprávký, které drží, by se odstraňovaly pouze v případě, pokud nedojde k ohrožení původní hmoty materiálu.
- Zpevnění a vyplnění prasklin (opakovaná aplikace konsolidačního přípravku, předpokládáme použití Ifest OH 100 – zpevňovače na bázi etylesteru kyseliny křemičité (Imesta Praha) popř. elastifikovaný zpevňovač kamene ze stavebnicového systému esterů kyseliny křemičité KSE firmy Remmers či jiné atestované průmyslové zpevňovače na silikátové materiály. Vylučují se přes křemičitý gel spojený změkčovacími segmenty (elastifikovaný) jako pojivo. Jedná se o stavebnicovou technologickou řadu od zpevňovačů po injektážní a vyplňovací směsi atd. Zde je nutné postupovat s ohledem na předcházející restaurátorské zásahy a stav originálního materiálu. Je možné i použití injektážních směsí na silikátové bázi.
- Doplnění a rekonstrukce poškozené a chybějící modelace a rekonstrukce postižených prvků architektury v umělém kameni (bude použita směs minerálních plniv hrubostí a kvalitou odpovídající originálnímu materiálu, minerální pojiva, Sokratu, vody a stálobarevného pigmentu k plnému probarvení hmoty tmelu do barvy originálu [poměry dle petrografického rozboru – poréznost a typ atd.], popř. řada vhodných restaurátorských tmelů (např. frakce 2mm firmy Remmers s příměsí vhodného plniva (do 5% objemu). Míra doplňování bude volena tak, aby nedošlo zcela k eliminaci morfologických změn, vzniklých v průběhu existence památky. Vyhovující starší doplňky budou ponechány jako doklad vývoje památky.
- Lokální retuš doplněných či rušivých partií a jejich barevné přizpůsobení tonalitě původního materiálu. Barevné zcelení a přizpůsobení nově doplněných míst pro dosažení celistvého plastického dojmu i doretušování barevně rušivých částí modelace.
- Po vyzrání všech tmelů závěrečná hydrofobní konzervace památky, bude použit buď roztok IW 290 (firma Imesta) s vysokou stálostí na bázi oligomerních siloxanů nebo technologická řada firmy Remmers (hydrofobizační roztok, pasty). Omezí se tak vstup vody do porézního systému.

Podmínky:

1. Restaurátorské práce musí provádět odborník-restaurátor, který je držitelem povolení MK ČR k restaurování nepolychromovaných uměleckých děl z kamene.
2. **Čištění:** Krusty budou pouze ztenčovány tak, aby nedošlo k ubrání originálního kamenného materiálu. Použita může být případně i horká pára.
3. **Doplňky a rekonstrukce:** Plastické doplnění tmelem musí být přizpůsobeno struktuře kamene i morfologickým změnám modelace vzniklých působením povětrnostních vlivů. Bude prováděno pouze tam, kde poškození působí rušivě při celkovém vnímání díla nebo tam, kde jejím neprovedením bude docházet k narušení kamenného materiálu např. zatékáním do masy kamene. Při provádění doplňků bude užíván tmel probarvený ve hmotě tak, aby se doplněk přiblížil originálu nejen strukturou ale i barevností. Tmel bude mít obdobné vlastnosti jako originální kámen, především se to týká průchodnosti vody. Musí být proveden jako měkčí než originální kámen, aby při případném poškození došlo k odštípnutí právě tohoto tmelu a nikoliv originálu.
4. **Barevná retuš:** Míra a způsob provedení barevné retuše doplňovaných částí bude konzultována a odsouhlasena zástupci odborné organizace a výkonného orgánu státní památkové péče na místě po očištění.
5. **Hydrofobizace:** Na místě, po posouzení stavu památky, především soudržnosti kamenného materiálu bude posouzena nutnost provedení hydrofobizace.
6. Restaurátorské práce budou průběžně sledovány a konzultovány s odbornými pracovníky NPÚ, územního odborného pracoviště v Lokti. Budou pravidelně svolávány kontrolní dny za účasti restaurátora, investora a výkonné i odborné složky SPP.
7. Jakákoliv další nová zjištění, učiněná v průběhu restaurátorského procesu a mající vliv na podstatu památky nebo na způsob restaurátorského zásahu, je nutno ohlásit a předem projednat s pověřenými pracovníky státní památkové péče.
8. Restaurátorské práce budou ukončeny přejímacím řízením a předáním závěrečné restaurátorské zprávy. Dokumentace musí obsahovat veškeré náležitosti dané § 10, odst. 4, vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/87 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Při zpracování restaurátorské zprávy bude dodržen metodický list Národního památkového ústavu č. 4/2006 ze dne 4. 9. 2006, č.j. NPÚ 302/6662/2006. Jedno vyhotovení restaurátorské dokumentace bude předáno NPÚ, územnímu odbornému pracovišti v Lokti, pro dokumentační a archivní potřeby.

Účastníci řízení (§ 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.):

Město Ostrov, IČO 00254843, Jáchymovská 1, 363 01 Ostrov

Odůvodnění:

Žadatel – Město Ostrov, IČO 00254843, Jáchymovská 1, 363 01 Ostrov, podalo prostřednictvím odboru majetkové správy dne 18. 7. 2016 návrh ve věci vydání závazného stanoviska výkonného orgánu státní památkové péče k: Restaurování dvou kamenných čuček na vstupní bráně hřbitovní zdi v Karlovarské ul. v areálu kostela sv. Jakuba Většího na p.p.č. 1704 a 1706 v k. ú. Ostrov – nemovitá kulturní památka evidovaná ÚSKP ČR pod rej. č. 41972/4-971, která se nachází v památkové zóně města Ostrov, prohlášené vyhláškou MK ČR č. 476/1992 Sb. ze dne 10.9.1992, dle předložené žádosti a průzkumu a koncepce restaurátorského zásahu „Kamenné čučky-ohradní zeď vstupu na hřbitov u kostela sv. Jakuba Většího v Ostrově nad Ohří v Karlovarské ulici“ vypracované Vojtěchem Míčou akad.soch., RE s.r.o., Mánesova 1643/92, 120 00 Praha 2, datum: 7. 7. 2016. Žádost byla dne 18. 7. 2016 zaslána Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Lokti k odbornému vyjádření. Ve smyslu ustanovení § 14 odstavce 6 zákona o státní památkové péči bylo ve věci vydáno odborné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti č.j. NPÚ – 342/57358/2016 ze dne 22. 8. 2016, který Městský úřad v Ostrově, odbor majetkové správy obdržel dne 23. 8. 2016 v elektronické podobě.

Restaurování se týká dvou kamenných koulí osazených na krycích deskách, které zdobí zděné omítnuté pilíře hlavní brány hřbitova u kostela sv. Jakuba většího v Ostrově. Tyto koule o průměru cca 40cm jsou kamenné, dle průzkumu z křemenného slepence hnědo-okrového až šedého zabarvení. Koule spočívají na kamenných krycích deskách o rozměrech cca 80 x 80 x 8cm. Datovány jsou, dle použitého materiálu a současného stavu, před rok 1900. Na kameni se nedochovaly žádné fragmenty polychromií.

Současný stav

Dle předloženého průzkumu je stav předmětných kamenných prvků – koulí - z hlavní brány hřbitovní zdi silně narušený. Povrch je silně znečištěný (prach, saze, řasy, mech atd.) a korodovaný s úbytky hmoty s trhlinami a lasy, vinou kterých do kamene zatéká voda. Staticky je tedy památka velmi narušená. Jedna koule byla snesena na zem včetně krycí desky. Tato koule je prasklá a velká část původního materiálu odpadla. Krycí deska se jeví jako kompaktní. Druhá koule je celistvá na původním místě. Koule byly druhotně „přípevněny“ ke krycím deskám tvrdou vápenocementovou maltou, což degraduje jejich tvar. Současný stav díla je hodnocen jako havarijní.

K podmínce č. 1 : S ohledem ke skutečnosti, že bude restaurována část hodnotného areálu, který patří k nemovité kulturní památce evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR a je součástí MPZ Ostrov, musí navrhované práce provádět odborník s odpovídající licenci MK ČR.

K podmínce č. 2 : Aby nedošlo k nechtěnému poškození kamenného materiálu pod vrstvami nečistot, je nutné postupovat opatrně s cílem neubrat celou krustu najednou, jelikož pod krustami může být kámen již velmi narušený a jejím celkovým odstraněním může dojít k jeho úbytku (vysypání či vydrolení).

K podmínce č. 3 a 4 : Tmel použitý pro rekonstrukci poškozených kamenných prvků se musí strukturou a barevností přizpůsobit originálu proto, že se bude pohledově uplatňovat při jejich celkovém působení. Tmel musí být měkkší, než originální kámen proto, že při jeho přílišné tvrdosti by mohlo dojít k porušení originálního kamenného materiálu. Barevná retuš

doplňovaných částí bude na místě konzultována a odsouhlasena proto, že výsledná barevnost kamene zcela ovlivňuje estetické působení restaurovaného díla.

K podmínce č. 5 : Celková hydrofobizace u kamenných památek může způsobit značné problémy. Většina dnes užívaných hydrofobizačních prostředků má dostačující průchodnost pro vlhkost migrující ve hmotě kamene. Voda, která prostupuje kamennou památkou, s sebou ještě nese různé soli a minerály, které však přes hydrofobizaci neprojdou a hromadí se tak pod povrchem. Po určité době způsobují poškození povrchové vrstvy kamene, kdy dochází k jejímu odprýsknutí právě vlivem tlaku hromadících se solí a minerálů. Z toho důvodu je nutné v těchto případech provádět hydrofobizaci jen lokálně, a to především na horizontálních plochách.

K podmínce č. 6 a 7 : Vzhledem k možnému vlivu navržených prací na podobu a hodnotu předmětných kamenných prvků je nezbytně nutný pravidelný dohled a projednání všech nově nastalých skutečností či i drobných změn oproti schválenému postupu. Požadavek pravidelných kontrolních dnů zohledňuje rovněž danou míru podrobnosti žádosti. Celá řada otázek může být dořešena až v návaznosti na zpřístupnění dnes nepřístupných situací, prohloubení poznání v důsledku výše zmíněných průzkumů, podrobném posouzení situace a s ohledem na faktický průběh restaurátorských prací.

K podmínce č. 8 : Tato podmínka vychází ze zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. NPÚ tedy v souladu se zákonem vyjadřuje svůj požadavek na předání závěrečné restaurátorské zprávy pro archivní účely.

Podklady pro vydání závazného stanoviska, ke kterým Městský úřad přihlížel jsou následující:

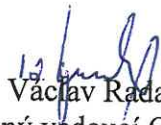
1. Vyhláška ministerstva kultury ČR 476/1992 Sb. ze dne 10.9.1992 – o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny.
2. Zákon 20/1987/Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších změn.
3. Sbírka mezinárodních smluv č. 73/2000 – Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy.
4. Principy památkového urbanismu – Karel Kuča, Věra Kučová, r. 2000.
5. Odborné vyjádření NPÚ zn. 342/57358/2016 ze dne 22. 8. 2016.

Žadatel byl, v souladu s ust. § 36, odst. 3 zákona 500/2004 Sb., seznámen dne 24. 8. 2016 s podklady pro vydání závazného stanoviska.

Městský úřad Ostrov, odbor majetkové správy města, jako výkonný orgán státní památkové péče, posoudil žádost, vychází z vydaného odborného vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti, se kterým se výkonný orgán státní památkové péče ztotožňuje. Stav předmětných kamenných částí je havarijní a restaurátorský zásah je zcela na místě. Provedením restaurátorských prací by mělo dojít k rehabilitaci původního vzhledu. Městský úřad, tedy považuje uskutečnění zamýšlených restaurátorských prací dle předložených restaurátorských záměrů za vhodné a má za to, že při dodržení výše uvedených podmínek, nebude záměr v rozporu s předmětem ochrany této kulturní památky. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku tohoto závazného stanoviska uvedeno.

Poučení:

V souladu s ustanovením § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, může účastník proti tomuto rozhodnutí podat odvolání, ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí; prvním dnem lhůty je den následující po dni oznámení rozhodnutí. O odvolání rozhoduje Krajský úřad Karlovarského kraje – Odbor stavební úřad, odvolání se podává u Městského úřadu Ostrov – Odbor majetkové správy.


Václav Rada
pověřený vedoucí OMS

**Rozdělovník:**

Účastníci řízení (originál):

Městský úřad Ostrov, Jáchymovská 1, Odbor majetkové správy, 363 01 Ostrov

Na vědomí (kopie na dodejku):

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti, Kostelní 81, 357 33 Loket

Originál (vlastní)

Městský úřad Ostrov, Jáchymovská 1, Odbor majetkové správy- památková péče, 363 01 Ostrov